२.४ बसाईं सराईंको स्थिति

कूल जनसंख्या मध्ये करिव ८० प्रतिशत घरमा नै वसोवास गर्दै आएका छन् भने ११.८ प्रतिशत रोजगार तथाउच्चशिक्षाको सिलसिलामा वाह्य देशमा वसोवास गरी रहेका छन् । ६.५ प्रतिशतजिल्ला सदरमुकामतथाजिल्लाभित्रकाअन्य स्थानमा र ३.८ प्रतिशत नेपालभित्रकै अन्यजिल्लामावसोवास गर्दै आएका छन् । अस्थायीका साथै स्थायीवसाईसराई पनि गर्ने प्रचलन बढ्दै गएको देखिन्छ । गतआर्थिक वर्षमा यस गांउपालिकाबाट ४० घर स्थायीवसाईसराई गरेको देखिन्छ ।

२.५जनसंख्याको बनौट

२.५.१ लिंगतथा उमेर अनुसार जनसंख्यावर्गिकरण

काठेखोलागांउपालिकामामहिला १४,३५५ र पुरुष १५,४०७ गरी जम्मा २९,७६२ जनसंख्या रहेका छन् । उमेरका हिसावले सवैभन्दा वढी १४,६३५ (४९.१७प्रतिशत) जनसंख्या १६ वर्ष र ४५ वर्ष वीचको रहेको पाइयो । ७१ वर्ष र ९० वर्ष वीचका १,११७जना रहेका छन् । ९१ वर्ष भन्दामाथिकाजम्मा ११ रहेका छन् । लिङ्गकाहिसावले ४५ वर्षसम्म तथा७० वर्ष र ९० वर्ष वीच उमेरमा पुरुष वढी तथा ४५ वर्ष र ७० वर्ष वीचतथा ९१ वर्ष भन्दा वढी उमेर पुरुषभन्दामहिला वढी भएको पाइयो(तालिका ६) ।वर्ष अनुसारका जनसंख्याअनसुची १ मा दिइएको छ ।

तालिका:विभिन्न उमेर अनुसारका महिलातथापुरुष जनसंख्या

उमेर वर्गीकरण	पुरुष	महिला	जम्मा
५ वर्ष भन्दामूनी	१,४५८	१,२५५	२,७१३
६ वर्ष देखि १५ वर्ष सम्म	२,६७०	२,४८०	५,१५०
१६वर्ष देखि ४५ वर्ष सम्म	७,७३४	६,९०१	१४,६३५
४६ वर्ष देखि ७० वर्ष सम्म	२,९७३	३,१४५	६,११८
७१ व्र्ष देखि ९० वर्ष सम्म	५६२	५५५	१,११७
९१ वर्ष देखि माथि	११	१९	३०
जम्मा	**१५,४०८**	**१४,३५५**	**२९,७६३**

२.५.२ जातजाति अनुसार घरधुरीको वर्गिकरण

काठेखोला गांउपालिकामा भएको जम्मा ५,६८९ घरधुरी मध्ये व्रहमण,क्षेत्रीतथा ठकुरी २,३८३ (४१.८८ प्रतिशत), दलित १,२३९ (२१.७७प्रतिशत) र आदिवासी जनजाति२,०६७(३६.३३ प्रतिशत) रहेका छन्। जस्मध्ये १,१२२ (१९.७२ प्रतिशत) घरधुरीमा घरमूली महिला रहेका छन् । आदिवासी जनजाति, व्रहमण क्षेत्रीतथा ठकुरी र दलितक्रमश: २२.२५, १८.३३ र १८.१५ प्रतिशत घरधुरीमा महिला घरमुली रहेको पाइयो ।

तालिका १:जातजाति अनुसार जम्मा घरधुरी संख्या

वार्ड नम्वर	ब्रम्हाण क्षेत्रीतथा ठकुरी	दलित	आदिवासीजनजाति	जम्मा
१	१७९	१३८	३१४	६३१
२	३११	२२१	१८३	७१५
३	१७१	१७९	१७७	५२७
४	१७	१४९	६७२	८३८
५	५६४	२५४	८४	९०२
६	३९०	९८	५	४९३
७	५९४	८४	३८२	१०६०
८	१५७	११६	२५०	५२३
जम्मा	**२,३८३**	**१,२३९**	**२,०६७**	**५,६८९**

२.५.४ धर्म अनुसार वर्गिकरण

करिव ९६ प्रतिशत घरधुरी हिन्दु, ४ प्रतिशतवौद्ध तथाजम्मा ०.२८ प्रतिशत इसाई धर्मालम्वी रहेको पाईयो । जातजातिगत रुपमा आदिवासी जनजातिहरु सवै भन्दा वढी (९.७० प्रतिशत) वौद्ध धर्मालम्वी रहेका । ब्रह्मण क्षेत्रीतथा ठकुरी घरधुरी कोहि इसाई नभएको देखियो ।

तालिका७: जातजातिअनुसार विभिन्न धर्मलम्वी घरधुरी प्रतिशत

जातिगतविवरण	बौद्धधर्मालम्वी	इशाई	हिन्दु
ब्रह्मण, क्षेत्रीतथा ठकुरी	०.०६	०.००	९९.९४
दलित	०.२२	०.६७	९९.११
आदिवासीजनजाति	९.७०	०.३४	८९.९६
औषत	३.९९	०.२८	९५.७४

२.५.५ पेशागतविवरण

कूल जनसंख्याको करिव ७१.३ प्रतिशत जनसंख्याको मूख्य पेशा कृषि रहेको पाईयो । करिव २३ प्रतिशत विभिन्न किसिमका नोकरीमा संलग्न रहेको पाइयो । वैदेशिक रोजगार (५९.६ प्रतिशत) प्रमुख नोकरी वा आम्दानीका स्रोत देखियो (तालिका,) । त्यसैगरी १.६ प्रतिशत व्यापार र ०.२ प्रतिशत घरेलु उद्योगमा संलग्न रहेका छन् । जम्मा २.२ प्रतिशत जनसंख्या दक्ष कामदार (सीप) भएका र करिव १.५ प्रतिशत अदक्ष कामदारको रुपमा काम गर्ने देखियो । कुलदक्षकामदार मध्ये २८ प्रतिशतसिकर्मी, करिव २५ प्रतिशत डकर्मी, १५.२ गाडी चालक, १२.४ प्रतिशत सिलाई, ७.५ प्रतिशत फलामको काम र १२ प्रतिशत अन्य क्षेत्रमा दक्ष रहेको पाइयो ।

तालिका ५: रोजगारका किसिमहरु

विभिन्नपेशा	प्रतिशत
सरकारी क्याम्पस र विद्यालयमा	८.५
निजामतीनोकरी	३.८
नेपाली सेना र प्रहरी	३.९
गैह्र सरकारी संस्था	१.८
नीजिक्याम्पस र विद्यालय	१.४
विदेशी सेना	६.४
वैदेशिक रोजकारी (वैदेशिक सेना वाहेक)	५९.४
नेपाली सेना निवृत्त	१.६
विदेशीजागिर निवृत्त	१०.४
अन्य	२.८